

Verslag en actielijst

Stuurgroep GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen Visie 1.0

Datum: 14 november 2024

Tijd: 13:00 tot 15:00 uur

Locatie: gemeente Oisterwijk (De Lind 44)

Aanwezig:

Joris Hogenboom (Brabants Landschap), Bibian van Rijckevorsel (BPG), Mado Ruijs (waterschap de Dommel), Angelique Huijben (ZLTO), Carolien Lok (Natuurmonumenten), Hagar Roijackers (PNB), Eric Logister (Oisterwijk), Fred van Nistelrooij (vanaf 14:00 uur) (Boxtel)

Afmelding: Evelien Kostermans (Tilburg), Désiré van Laarhoven (Boxtel), Joep van de Ven (Oirschot),

Agendaleden: Ilse de Groot (Brabant Water) en Lex Huijbers (BoerenNatuur)

Onafhankelijk voorzitter: Godfried Hijl

Secretaris: Marloes van Delft (MLG)

Ambtelijke ondersteuning vanuit provincie: Paulien Feimann

Bijlagen:

1. Addendum bestuurlijke zorgpunten
2. Agenda stuurgroepoverleg 14 november 2024

Agenda:

1. Welkom
2. Verslag Stuurgroep 18 september 2024
3. Mededelingen
4. Bespreking concept-gebiedsvisie 1.0
5. Hoe komt GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen tot uitvoering?
6. Rondvraag en afsluiting

Welkom:

Welkom aan Fred van Nistelrooij, hij vervangt Désiré van Laarhoven.

Agendapunten 2 en 3: Verslag stuurgroepoverleg 18 september 2024 en mededelingen

- Verslag van 18 september 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.
- Hagar geeft een toelichting op de brief aan GS en de Statenmededeling Aanpak Landelijk gebied.
- Provincie gaat doelen waaronder KRW en stikstof meer concretiseren.
- In januari 2025 worden de onderzoek- en maatregelenpakketten NDA voorgelegd aan GS.
- Vragen met betrekking tot de 90% versie van de BOS 2.0 kunnen worden gesteld aan de bestuurlijke stikstofafel.
- Gemeente Oisterwijk geeft aan dat de aanpak in de brief aan GS past bij de aanpak Oostflank. Aandachtspunt is om de gemeenteraad goed mee te nemen in de BOS 2.0

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

Agendapunt 4: Bespreking concept-gebiedsvisie

- De concept-gebiedsvisie 1.0 GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen die voorligt beschouwen we als een “90% versie”. De concept visie ligt nu niet ter vaststelling voor. In het volgende stuurgroepoverleg (nog in te plannen) wordt de eindversie voorgelegd ter goedkeuring en vaststelling.
- De goedgekeurde gebiedsvisie dient dan voor alle gebiedspartners als de leidraad waaraan projecten, acties en plannen in het gebied worden getoetst op hun bijdrage aan de doelen die we in de visie met elkaar hebben afgesproken. De vergadering stemt als zodanig in met het voorliggende concept.
- Er zijn talloze opmerkingen vanuit de ambtelijke werkgroep die we nog moeten verwerken. De ambtelijke reacties zijn grotendeels inhoudelijk en zullen worden verwerkt. De vergadering is hiermee akkoord.
- Tegen de achtergrond van deze visie kennen we nog vele bestuurlijke uitdagingen. Om daaraan in gezamenlijkheid vorm en inhoud te geven is het goed om van elkaar te weten wat de belangrijkste bestuurlijke zorgpunten zijn in het licht van de doelen van deze gebiedsvisie. Het voorstel is dat we deze zorgpunten zo klip en klaar mogelijk opnemen in een addendum op de gebiedsvisie. Door ieders zorgpunten zo aan de gebiedsvisie te verbinden, zijn de zorgpunten van elkaar bekend en daarmee kunnen deze zorgen ook een rol spelen in het vervolg van het proces. In de toekomst opkomende zorgpunten kunnen worden toegevoegd.
- De vergadering spreekt uit en benadrukt dat de gebiedsvisie **zelf** straks richting gevend is voor de activiteiten in het gebied. Het toegevoegd addendum dient als toevoeging en als zodanig als attentie document voor de samenwerking. Alle aanwezige bestuurders spreken vervolgens hun zorgpunten uit.
- In bijlage 1 is het concept addendum toegevoegd. De zorgpunten zijn in dit voorstel geclusterd en komen terug op de agenda van de volgende stuurgroepoverleggen. Graag ontvangen we uw reacties op bijlage 1.

Aandachtspunten addendum:

- Het addendum is even legitiem als de gebiedsvisie, maar moet een andere status krijgen zodat met het addendum geen afstand genomen kan worden van de gebiedsvisie.
- We zorgen ervoor dat het addendum niet de scherpste van de visie afknabbelt.
- We gaan gezamenlijk aan deze zorgpunten werken.
- We moeten niet meer zand in de motor gooien, maar beginnen.
- Addendum biedt nadrukkelijk een context voor de gebiedsvisie.
- In de deelgebiedsuitwerking moeten de schuurpunten uit het addendum getackeld worden in de planvorming.

Agendapunt 5: Hoe komt GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen tot uitvoering?

- Goed om met elkaar een punt te zetten achter deze fase, behoefte aan uitvoering is groot.
- We moeten elkaar blijvend informeren over lopende en nieuwe ontwikkelingen, initiatieven en projecten.

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

- Er ligt een goede voorzet, de nieuwe gebiedsmanager kan met een sterke bestuurlijke dekking het vervolg verder brengen.
- Energie wordt gevoeld, maar er is niet altijd capaciteit beschikbaar om initiatieven verder te brengen richting uitvoering. Deze initiatieven kunnen bij de gebiedsmanager gemeld worden.
- De gebiedsmanager kan aanjagen en programmeren. De capaciteit moet bij partners vandaan komen. Voor financiën zijn mogelijkheden vanuit de provincie, maar ook kan en moet gekeken worden naar andere middelen van partners zelf of Europese middelen (GLB). Helaas zijn de rijksmiddelen die de provincie heeft gekregen niet voldoende voor alles wat nodig is.
- Bespreekpunt 'Hoe te komen tot uitvoering' agenderen voor volgende vergadering.

Agendapunt 6: Rondvraag en afsluiting

- Carolien vertelt dat ze Natuurmonumenten gaat verlaten en dat dit haar laatste stuurgroepoverleg van GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen is. Iedereen ontvangt het prachtige boek over de historie van Kampina van haar. Ze wordt bedankt voor haar inzet.
- Marloes stopt als gebiedsmanager voor GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen, de nieuwe gebiedsmanager wordt momenteel geworven en start in januari 2025. Ze wordt bedankt en gecomplimenteerd voor haar werk.

Agenderen voor volgende vergadering

- In januari 2025 worden de onderzoek- en maatregelenpakketten NDA voorgelegd aan GS en kunnen deze ook bestuurlijk geagendeerd worden.
- Hoe komt GGA Kampina en Oisterwijkse Vennen tot uitvoering irt middelen en capaciteit?
- Bestuurlijke zorgpunten worden geclusterd en als agendapunt geagendeerd.
- Afweegkader van de ZLTO over grondgebruik

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

Bijlage 1: Addendum gebiedsvisie bestuurlijke zorgpunten (wordt aan de gebiedsvisie toegevoegd)

Addendum:

Dit addendum duidt de bestuurlijke zorgpunten zoals geuit in het bestuurlijk overleg van 14 november 2024 over de gebiedsvisie. Met dit addendum wordt de gebiedsvisie in perspectief gezet en geeft de zorgpunten van de partners over het vervolg. Het neemt geen afstand van hetgeen in de gebiedsvisie staat verwoord.

De partners willen verder om van onderaf te bouwen aan een schil, van bovenaf richting te geven aan de Brabantse groenblauwe gebiedsgerichte aanpak rondom de Kampina en samen de transformatie van het landelijk gebied te realiseren. Ondanks dat de doelen niet vrijblijvend zijn maar verankerd in de vigerende wet- en regelgeving wordt dit door de gezamenlijke partners gezien als een inspanningsverplichting. De partners geven hier commitment aan.

Deze visie is daarbij integraal richtinggevend en schetst de kennis van dit moment. Door wetgeving of ontwikkelingen gedwongen kunnen bevoegd gezagen aanvullend beleid of ruimtelijke borging nodig achten. Dit kan ook gaan over woningbouw of de ruimte voor de energietransitie. De partners informeren en indien nodig overleggen met elkaar hierover in het gebiedsproces.

Er zijn bij alle partners grote zorgen of er voldoende geld, instrumentarium, grond en capaciteit is om de uitvoering ter hand te nemen of te versnellen.

Het zal een proces zijn van verschillende snelheden en de lange adem. In deelgebieden wordt verder uitgevoerd. Hiervoor zal een programmering worden gemaakt. In de deelgebiedsuitwerking moeten de schuurpunten uit dit addendum getackeld worden in de planvorming.

Door het gehele gebied zullen initiatieven van ondernemers zijn. Deze kunnen niet wachten en mogen niet hoeven te wachten. Met aandacht voor blijvers en de verschillende transitiepaden zal de beste oplossing gevonden moeten worden met inzet van alle partners.

De partners spreken af gezamenlijk en oplossingsgericht aan deze zorgpunten te werken, te beginnen met de richting die in de gebiedsvisie wordt gegeven en met in achtneming van de hieronder verwoorde geclusterde zorgpunten:

- Van onderaf bouwen, van bovenaf richting geven
- Inspanningsverplichting versus resultaatverplichting
- Commitment
- Geld, middelen en capaciteit irt versnellen uitvoering
- Status van de visie als integraal richtinggevend
- Ruimtelijke borging en nieuw beleid
- Meer aandacht voor blijvers en de verschillende transitiepaden: Initiatieven kunnen niet wachten.

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

Zorgpunten per partner:

Gemeente Oisterwijk

- Uitvoering: Hoe zorgen we ervoor dat er middelen en menskracht zijn om het proces door te blijven zetten? Als gemeente kijken we naar provincie en rijk. Hiervoor kunnen we de afspraak maken dat we gezamenlijk een inspanningsverplichting hebben om voor geld te lobbyen.
- Er moet voldoende aandacht blijven voor de visies die door gemeenten zelf opgesteld worden.
- De gebiedsvisie moet nog nauwgezet langs ons eigen beleid gelegd worden. Klopt het allemaal met elkaar? In het addendum kunnen de visies worden genoemd die we als gemeenten zelf hebben opgesteld.
- De visie is integraal en richtinggevend. Hoe zorgen we ervoor dat er voldoende aandacht is voor participatie wanneer zaken afwijken van reeds bestaande afspraken en visies?

BPG

- Hoe zorgen we ervoor dat de gebiedsvisie wordt ingepast in de Omgevingswet?
- Hebben we voldoende middelen en capaciteit beschikbaar om tot uitvoering te komen en kunnen we nu beginnen?
- Gaan we voor de 10 of nemen we genoegen met een 7?
- Stimuleringsregelingen moeten niet te ingewikkeld gemaakt worden, kan er één loket komen waar iedereen laagdrempelig een aanvraag kan doen?

Waterschap De Dommel

- Voldoet deze gebiedsvisie aan de routekaart? Het is onduidelijk hoeveel ruimte wel elkaar geven, met andere woorden willen we alles kunnen afvinken wat in de routekaart wordt benoemd? Grond- en instrumentele strategie mist. Zie de routekaart fase 2: Visievorming in onderstaande figuur.

Routekaart groenblauwe gebiedsgerichte aanpak ter verduidelijking van het zorgpunt van WS De Dommel

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

- Er komt nog nieuw beleid aan wat nog niet in de gebiedsvisie is geïmplementeerd omdat het nog 'under construction' is. Bijvoorbeeld het beregeningsbeleid wat pittige dilemma's op kan leveren.
- Water en bodem worden nog niet sturend gebruikt, ruimtelijke borging blijft een punt van aandacht. Er zijn nog weinig echte keuzes gemaakt in het document. In de koppeling naar het ruimtelijk spoor zit nog veel vrijblijvendheid en ruimte die gemeenten nodig hebben om richtinggevende keuzes te kunnen verwerken in de omgevingsplannen.
- Hoe gaan we met de uitvoering aan de slag? Gebiedsproces Rozephoeve is een voorbeeld van waar knopen doorgehakt moeten worden om verder te kunnen komen.

Natuurmonumenten

- Het is kwantitatief niet goed genoeg. Als de doelen niet smart zijn dan voelt voor ons die ruimte die dat creëert niet goed.
- Er zijn te korten op zowel geld als middelen, dit baart ons enorme zorgen, maar we willen door.
- Het is onduidelijk of het om een inspanningsverplichting of een resultaatverplichting gaat.
- We missen lokale bestuurders vandaag, we zijn nooit compleet. Hebben we wel echt het commitment met elkaar om het verder te brengen?

ZLTO

- Alle opgaven landen op het boeren erf. Boeren en tuinders zijn hele belangrijke actoren, onze inzet is van onderaf. Als opgaven van bovenaf opgelegd worden heeft het geen zin om hier bij elkaar te zitten.
- De agrarische sector zal leverend zijn. Ga netjes om met stoppers en zorg voor perspectief voor blijvers. Maak daarbij gebruik van alle transitiepaden.
- ZLTO maakt afwegingskader voor grondgebruik, kunnen we elkaar daarop vinden?
- Als ZLTO hebben we niet de bevoegdheid om het vast te stellen: ga aan de slag!
- Ondernemers moeten participeren, gemeenten moeten daar ook op ingericht zijn. Zorg ervoor dat de poppetjes allemaal opgelijnd zijn. Dit is een organisatorische uitdaging, maar moet goed lopen omdat het allemaal op het erf bij elkaar komt.

Gemeente Boxtel

- Met dit document maken we enorme stap voorwaarts. Ik snap dat je vanuit andere organisaties meer duidelijkheid wilt. Met dit document kunnen we een heleboel bepalen en richting geven. Er is nog genoeg over te vinden, maar als we de basis niet pakken dan gaan we het zeker niet redden.
- We missen een goede onderbouwing van het plangebied/beïnvloedingszone en hoe verhoudt zich dat tot onze bufferzone uit onze omgevingsvisie?
- Er moet meer aandacht komen voor de integraliteit tussen de thema's en het maken van keuzes.
- Verstedelijking moet in de visie opgenomen worden.
- Het is onduidelijk wat de uitgangssituatie is van stikstof en wanneer er dan sprake is van vermindering.
- We spreken van alles af met elkaar, maar hoe wordt daar vervolgens op gehandhaafd? Wie is eigenaar van deze opgaven en wie handhaaft?

Provincie Noord-Brabant

- Doelbereik van de losse onderdelen, pilots en projecten: hoe borgen we het geheel?
- Rechtszaken m.b.t doelbereik ('we gaan voor een 7', alleen inspanningsverlichting).
- Kansen voor vernieuwers en nieuwkomers (ondernemersplannen HAS en andere initiatieven), naast de blijvers.
- Vermogen tot integrale afweging (ook PNB-intern)

Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak

- Prioritering van gebiedspartners (zoals waterschap met een prioritering bovenstrooms)
- Opnieuw niet de koppeling met de totale RO; niet randvoorwaardelijk, maar als 'bouwsteen'
- Eindeloos gesoebat over zonering, referentiepunten en andere keuzes en randvoorwaarden
- Provincie moet alles oplossen (financiering, menskracht, loketten, regelingen, knopen doorhakken, prioriteren en scheidsrechter zijn)

Brabants landschap

- Verwatering op de urgente opgaven.
- Zijn wij met elkaar in staat om voldoende uitvoeringskracht op wezenlijke opgaven op gang te brengen? Transitiefonds is geschrapt, maar hoe geven we geld uit aan wezenlijke opgaven?
- De wereld buiten veranderd snel. Er zijn heel veel stoppers die zich hebben gemeld, deze gaan niet altijd de richting op die gewenst is. Het momentum is nu om het de goede kant op te sturen.

Gemeente Oirschot (nazending)

- Belangrijkste status van de visie is dat deze de basis vormt van het nog op te stellen uitvoeringsprogramma. Nu ligt vooral de focus op doorvertaling naar de gemeentelijk beleid / omgevingsvisie.
- Er is te weinig aandacht en steun voor veehouderijen die intensief zijn en blijven, deze zullen aan de slag moeten hun uitstoot te reduceren.